

ζάχαρη

ζάχαρη, η, ουσ. [<μσν. τό ζάχαρ και σάχαρι <μτγν. σάκχαρις], η ζάχαρη. **1.** δηλωτικό της γλυκιάς ιδιότητας (αντί του επιθ. ζαχαρένιος), ιδίως για καρπό: «έφαγα μια ντομάτα σκέτη ζάχαρη || το πεπόνι είναι σκέτη ζάχαρη». **2.** γλυκύτατη και πανέμορφη γυναίκα: «γνώρισα χτες μια γυναίκα ζάχαρη». **3.** οτιδήποτε είναι πάρα πολύ γλυκό: «αυτή η πάστα είναι σκέτη ζάχαρη». (Τραγούδι: *τιριτόμπα, τιριτόμπα, το φιλί σου είναι ζάχαρη γλυκό, τιριτόμπα, τιριτόμπα, είσαι μούρλια θηλυκό*). **4.** σε θέση επιρρ., πάρα πολύ ευχάριστα, πάρα πολύ όμορφα: «χτες βράδυ στο χορό ήταν όλα ζάχαρη».

- από ζάχαρη είσαι; ή μήπως είσαι από ζάχαρη; ειρωνική παρατήρηση σε κάποιον που με τις πρώτες σταγόνες της βροχής βιάζεται να προφυλαχθεί. Συνήθως της φρ. προτάσσεται το γιατί. Από το ότι η ζάχαρη λιώνει πολύ εύκολα στο νερό.

- η πεθερά κι από ζάχαρη αν είναι, πάντα πικρή είναι, βλ. λ. [πεθερά](#).

- κάλλιο λάχανα με γλύκα, παρά ζάχαρη με πίκρα, βλ. λ. [λάχανο](#).

- κάλλιο να 'χω στο σπίτι μου ελιές και παξιμάδι, παρά στο ξένο ζάχαρη και να μ' ορίζουν άλλοι, βλ. λ. [σπίτι](#).

- περνώ ζάχαρη ή την περνώ ζάχαρη, ζω πολύ καλά, πολύ ευχάριστα, με ανέσεις, χωρίς σκοτούρες: «απ' τη μέρα που κέρδισα τον πρώτο αριθμό του λαχείου, την περνώ ζάχαρη».

- τα λίγα λόγια ζάχαρη και τα καθόλου μέλι, βλ. λ. λόγος.

- τη βγάζω ζάχαρη, βλ. φρ. περνώ ζάχαρη.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας